

همزمان با استعفای رئیس پارلمان عراق کردها از توافق برای نامزد ریاست جمهوری خبر دادند

استعفای نابهنگام

با اقدام محمد الحلبوسی برای استعفا از مقام ریاست پارلمان عراق، تحولات در این کشور قدری پیچیده‌تر شد، اما همزمان با این اقدام اخباری هم از توافق احزاب داد بر سر نامزد واحد برای ریاست جمهوری و نیز واکنش مثبت جریان شیعی برای پیش بردن پروسه تعیین نخست‌وزیر جدید مخابره شده است...

بررسی اضلاع ملثت جنگ شناختی در ماجرای مهسا امینی و فریادگان مدیریت بحران

تسخیر مجازی!

بعد از حادثه فوت تأسف برانگیز خانم مهسا امینی، دومینویی از حوادث در حال رقم خوردن است که شناسایی اضلاع ماجرا را ضروری می‌نماید. پرسش قابل تأمل آن است که چرا این ماجرا ضریب اضافی خورده و یک پرونده حقوقی تبدیل به مساله ای امنیتی شده است؟ آیا این ضریب خوردن اضافی امری طبیعی است؟

گروه‌های فلسطینی به یورش شهرک نشینان

به مسجدالاقصی واکنش نشان دادند

مقاومت آماده رویارویی با شهرک نشینان متجاوز

در صفحه ۴ بخوانید

تحلیل اعتراضات شهریور ۱۴۰۱ از زبان عماد افروغ

تجدید نظر در روش‌ها نشانه رشد نظام است

دکتر «عماد افروغ» جامعه‌شناس، ضمن تحلیل ریشه‌های ناآرامی‌های اخیر در کشور، مسئولان کشور را به تجدید نظر در برخی روش‌ها و قوانین توصیه و تأکید کرد: به هیچ‌وجه تجدیدنظر در برخی روش‌ها باعث خدشه به نظام نمی‌شود و اتفاقاً رشد یک نظام را نشان می‌دهد.

جرقه‌ای بر خشم‌های فروخته

این جامعه‌شناس در تبیین علت بروز ناآرامی‌ها در پی جان‌باختن مهسا امینی گفت: جامعه ما آستن انواع ناآرامی، به دلیل انواع مشکلات از تورم و بیکاری تا عدم توزیع عادلانه و برابر مواهب سیاسی اقتصادی و فرهنگی است. بنابراین فوت خانم مهسا امینی تنها یک جرقه بود برای اینکه خشم‌های فروخته یک بار دیگر خود را نشان دهد.

وی افزود: ما در سال‌های گذشته نظیر ۹۶ و ۹۸ موارد زیادی داشته‌ایم که این خشم‌های فروخته، خود را نشان دادند. در این مورد هم تأسف اینجا است که تذکرات داده شد و نقدهای زیادی به شیوه برخورد گشت ارشاد مطرح شد و بسیاری از جمله خود من چندین بار در این باره هشدار دادیم، اما متأسفانه گوش شنوایی نبود.

رئیس اسبق کمیسیون فرهنگی مجلس اظهار داشت: طبق پیگیری‌هایی که من کردم، گشت ارشاد با وضع کنونی آن، هیچ توجیه قانونی ندارد. مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی هیچ اشاره‌ای به این نوع گشت ارشاد نکرده و حتی مصوبه ۲۲۷ شورای فرهنگ عمومی که در این زمینه مورد اشاره قرار می‌گیرد، مورد تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی قرار نگرفته است. این نحوه برخورد هیچ سختی با امر به معروف و نهی از منکر ندارد، مواجهه باید خیلی مؤدبانه و دور از توهین باشد.

به گفته او، اگر کسی با منطق جامعه‌شناسی و منطق شورش‌ها و خشم‌های شهری آشنا باشد، می‌داند در تمام دنیا وقتی چنین اتفاقی می‌افتد، جامعه فوران خشم اجتماعی می‌شود. در کشورهای دیگر نظیر آمریکا هم چنین اتفاقاتی سبب شورش اجتماعی می‌شود و تلفات می‌دهد. افروغ با بیان اینکه سال‌ها است

بسیاری هشدار می‌دهند انعطاف و توجه به فعل و انفعالات واقعی جامعه وجود ندارد، افزود: گاه به نظر می‌رسد قوه‌ای که متوجه شرایط زمان و مکان باشد و با فهم ارزش‌ها بتواند روش‌ها را تغییر دهد و متوجه شرایط جامعه شود نیست. من سال‌ها است این موارد را گفته‌ام، اما متأسفانه هیچ اتفاقی نمی‌افتد.

این استاد دانشگاه در خصوص مطالبه مردم در این ناآرامی‌ها اظهار کرد: شاید خواسته آشکار معترضان در این مقطع، مساله حجاب و انعطاف بیشتر نظام در این موضوع باشد، اما مطالبه مردم صرفاً این نیست. در جامعه ما فقر و نابرابری، بیکاری و انواع تبعیض غوغا می‌کند. کردند انباشته از برخی مشکلات است و دنبال بهانه می‌گردند، حتی به نظر من تشییع پرشمار مرحوم پاشایی هم سیاسی بود، نه فرهنگی. افراد احساس کردند اعتراض سیاسی آشکار ممکن است عواقب داشته باشد.

«جامعه ما عقبه تاریخی حتی قبل از اسلام درباره حجاب دارد، به این شیوه روسری را در آتش بیندازند؟! این یک حرکت واکنشی است. آن جوان دنبال فرصتی بوده تا اعتراض کند و حالا با فوت مهسا امینی فرصت یافته است. تنها یکی از موارد، اعتراض به گشت ارشاد است که به نظر من بحق است. چیزی راه انداخته‌ایم که هیچ توجیه انسانی، اخلاقی، و عقلی و حتی قانونی ندارد. روش آن هم می‌تواند اصلاح شود. خب به جای اینکه افراد را سوار ورن کیند و به جایی برید، همان‌جا تذکر بدهید یا در همان ماشین آموزش دهید تا بروند. این شیوه‌ها که مردی زن نامحرم را در ماشین بیندازد، غیر انسانی و غیرشرعی است.

این جامعه‌شناس گفت: ای کاش نظام بموقع درباره این حادثه واکنش نشان می‌داد و عذرخواهی می‌کرد. من به محض فوت خانم امینی مصاحبه‌ای کردم و گفتم نظام عذرخواهی کند، اما کسی عذرخواهی نکرد. حاله دادند به

کمیته‌هایی که تحقیق شود و معلوم نیست کی نتیجه می‌دهد. بالاخره این حادثه قطع نظر از اینکه آن خانم سابقه بیماری داشته باشد، در گشت ارشاد انجام شده و حتی اگر او را زنده باشند، فشار روحی رخ داده و منجر به سکنه شده است. این موارد در دنیا جا افتاده که هر کس اعمال قدرت می‌کند، مسئولیت دارد. برخی منطق جامعه شناسی و مسائل علوم انسانی را درک نمی‌کنند و خیلی بسته عمل می‌کنند، این همه عالمان انسانی ما حرف می‌زنند، به چه نتیجه‌ای می‌انجامد؟

افروغ در پاسخ به این سؤال که «چرا این اعتراض در بسیاری موارد به درگیری و اغتشاش کشیده شد؟» گفت: رابطه مقابلی بین شیوه حکمرانی و نحوه اعتراض هست. از آن شیوه حکمرانی، این نحوه اعتراض هم درمی‌آید. ممکن است بگوییم چرا به جای اعتراض مسالمت آمیز، آتش می‌زنند، چرا خواسته‌ها را آرام‌تر مطرح نمی‌کنند؟ مگر شما به خواسته‌های آرام آنها جواب

عاری از دسته بندی‌های سیاسی راست و چپ راه حل بدهند و به راه حل‌ها عمل کنند، نه اینکه تنها نمایشی اجرا کنند و کار خود را اصلاح نکنند.

باید اعتماد مردم به حاکمیت بازسازی شود

وی تأکید کرد: حتماً باید اعتماد مردم به حاکمیت بازسازی شود و این وقتی می‌شود که صاحبان قدرت اعتبار قدرت داشته باشند، یعنی پاسخگوی نیازهای واقعی مردم باشند و از فریب و دروغ هم اجتناب کنند. اینها راه حل‌های اصولی است که اتفاقاً انقلاب اسلامی هم دارد. اما رفتارها و سیاست‌هایی در جمهوری اسلامی می‌بینیم که هیچ ربطی به انقلاب اسلامی ندارد.

افروغ در پاسخ به سؤال دیگری با تأکید بر اینکه «تجدید نظر در برخی روش‌ها به هیچ وجه سبب خدشه به نظام نمی‌شود»، توضیح داد: اخلاق کشف و قانون وضع می‌شود، قانون براساس شرایط و منافع وضع می‌شود. باید بررسی کرد که شرایط مثل گذشته است و منافع یک قانون همچنان پایدار است؟ جای تردید دارد. چرا امام(ره) از نقش زمان و مکان می‌گفت و اینکه ممکن است حکم چیزی در شرایط زمانی و مکانی دیگر تغییر کند؟ اینکه انمه ما ویژگی مسلمان را عالم بودن به زمان خود دانسته‌اند، یعنی چه؟ تغییر یک قانون چه خدش‌های وارد می‌کند؟ مگر یک قانون، وحی منزل است؟ قانون فرع بر عدل است و عدل، فرع بر حق. اگر قانونی نافی عدالت و حق در فیلم پخش شده هم معلوم است؟ جامعه‌ای بخواهد بگوید من عادل‌م، حتماً باید در برخی قوانین خود در هر سطحی تجدید نظر کند.

وی در پایان گفت: اتفاقاً این رشد یک نظام را نشان می‌دهد که متوجه شرایط سیال و متغیر زمان و مکان هست. نظامی که قفل کند و روی خوشی به تغییر نشان ندهد، دیر یا زود در سراشیب قرار می‌گیرد. از این رو معتقدم حداقل قضیه این است که حتماً در گشت ارشاد تجدید نظر صورت گیرد. امیدوارم این تجدید نظر انجام شود، نگرانم وقتی آب‌ها از آسیاب بیفتد، این کار هم نشود. منبع: ایرنا

در این ناآرامی‌ها گفت: باید بعد از آرام شدن فضا، پیمایش و مطالعه میدانی درباره سن و جنس و طبقه و محله معترضان انجام شود تا دقیق معلوم شود، اما فعلاً می‌توان گفت قاطبه معترضان نوجوان و جوان هستند و احساس می‌کنم نوعی انقطاع نسلی هم برای آنها اتفاق افتاده است و ارتباط و اتصال کافی با نسل گذشته ندارند. دلیل آن هم نحوه تربیت و آموزش و پرورش ما است که سبب شده این نسل احساس رهاشدگی کنند. من نگران این هستم که اگر این شورش‌ها رهبری نداشته باشد، تبعات بدی دارد. اگر رهبری داشته، بیانیه‌ای می‌داد و درخواست‌ها و ایدئولوژی آن مشخص بود. اما این یک شورش کور و بدون رهبر است و این خطر را دارد که می‌تواند به جنگ‌های فرقه‌ای درونی بپیوندد. حتی اگر بتوان آنها را آرام کرد، شاید در مسائل دیگر سر باز کنند.

وی درباره پیامدهای حرکت‌های خیابانی گفت: در تمام دنیا وقتی اتفاق ناگواری (اعم از قایل پیش‌بینی یا ناگهانی) رخ می‌دهد، اولین واکنش مردم، واکنش خیابانی است و این ربطی به ایران هم ندارد و مردم خشم خود را در تظاهرات خیابانی نشان می‌دهند. این مردم باید آن قدر آموزش دیده باشند و تربیت مدنی شده باشند که تخریب اموال عمومی نکنند. تنها شعار بدهند. پلیس هم باید آموزش لازم را درباره شیوه برخورد با اینها دیده باشد و بداند برخی رفتارهای غیرعادی، در این شرایط طبیعی است. رفتارها در شورش اجتماعی با حالت عادی متفاوت است. ممکن است کسی در آشوب خیابانی شرکت کند، اما نفهمد چرا شرکت کرده، به خاطر اینکه این رفتار ناشی از شور و عاطفه است، نه معرفت. این باید درک شود و ما نیازمند پلیس ویژه آموزش دیده برای این شرایط هستیم.

«رفقار معترضان هیجانی است و مدارا سبب تعدیل می‌شود»
این جامعه‌شناس افزود: البته وقتی کسی شیشه بشکند و ساختمان خراب کند، قوه قهریه نظام هم می‌خواهد آن را کنترل کند و این طبیعی است، اما باید به

دیده در بیان اینها گفت: اتفاقاً این رشد یک نظام را نشان می‌دهد که متوجه شرایط سیال و متغیر زمان و مکان هست. نظامی که قفل کند و روی خوشی به تغییر نشان ندهد، دیر یا زود در سراشیب قرار می‌گیرد. از این رو معتقدم حداقل قضیه این است که حتماً در گشت ارشاد تجدید نظر صورت گیرد. امیدوارم این تجدید نظر انجام شود، نگرانم وقتی آب‌ها از آسیاب بیفتد، این کار هم نشود. منبع: ایرنا